

inspektora dodijeljena je postojećim naučnim ustanovama: za osječki kotar Zavodu za zaštitu bilja Visoke poljoprivredne škole u Osijeku, za kotareve Split i Rijeka Institutu za jadranske kulture u Splitu, a za ostala područja srednje, sjeverne i zapadne Hrvatske ti su poslovi preneseni u Institut za zaštitu bilja u Zagrebu. Autor izvještaja ing. Keglević navodi kako je Služba dobila na kvaliteti jer su se u obradu podataka uključili stručnjaci specijalisti pa tako ističe osobitu zaslugu zagrebačke fitopatologinje ing. Vere Lušin i splitskog entomologa ing. Duška Brnetića. Izvještaj obiluje zanimljivim i važnim podatcima o 141 biljnoj bolesti i 64 štetnika.

Zanimljivo je pogledati kakvim su jezikom tiskani prilozi u spomenutom godištu. Dok su prvi brojevi *Biljne zaštite* iz 1957. tiskani na hrvatskome književnom jeziku, od 1962., očito pod pritiskom Novosadskog dogovora iz 1954., počinje se provoditi svojevrsno izjednačivanje srpskoga i hrvatskog jezika, naravno, na štetu hrvatskoga, pa tako već na naslovnici prvog broja čitamo: januar - 1962. Počeli su se objavljivati i prilozi srpskih autora na srpskom jeziku. Tako je u godištu iz 1968. kao prvi članak u 2. broju objavljen prilog dr. Dušana Čampraga iz Novog Sada pod naslovom IZGLEDI ZA POJAVU OBIČNE REPINE PIPE (*Bothynoderes punctiventris* Germ.) U REJONU VOJVODINE U PROLEĆE 1968. GODINE.

Zanimljiv je prilog ing. Keglevića o Simpoziju o štetama u poljoprivredi uzrokovanim biljnim nametnicima u organizaciji FAO-a. Autor, koji je očito prisustvovao Simpoziju, daje iscrpan prikaz kako procjenjivati štete u poljoprivredi. Nadalje, zanimljiv je članak ing. M. Bedović i dr. M. Maceljskog o tome kako zatražiti savjet stručnjaka. U tekstu se na iscrpan način obrazlaže kako uzimati uzorke bolesti, štetnika i korova te kojim ih sve podatcima treba popratiti. U istom je broju objavljen i popis prvih promoviranih magistara zaštite bilja. Najavljen je i Seminar o zaštiti uskladištenih poljoprivrednih proizvoda.

U 3. broju, koji je izašao kao dvobroj (mart-april - 1968. 3-4), obilje je članaka autora iz cijele tadašnje države pa se može reći da časopis *Biljna zaštita* sve više poprima obilježja jugoslavenskog časopisa. Osim lukove grinje, kontrole pesticida u SRH, traktorskih prskalica sustava Rau-Kombi, inventarizacije kukuruznog plamenca na Kosmetu, prognoze zaštite jabuka na području Kruševca te novosti o sredstvima za biljnu zaštitu, zanimljiv je i popis 82 člana Sekcije za biljnu zaštitu.

Petar MESIĆ, dipl. ing.

***Zebra chip* ILI PRUGAVOST KRUMPIROVA GOMOLJA?**

U *Gospodarskom listu* u 2. broju ove godine kolega Milorad Šubić objavio je članak o krumpirovoj buhi – širitelju opasne bolesti *zebra chip*, što je uzrokuje jednostanični organizam *Candidatus Liberibacter solanacearum*. U njemu

čitatelje upozorava na vrlo opasnu krumpirovu bakterijsku bolest koja se u engleskom jeziku naziva *zebra chip*. M. Šubić je naziv *zebra chip* stavio u navodnike jer u hrvatskome, ali ni u većini drugih jezika, još nema naziva za tu bolest. Ne želeći da nam se taj engleski naziv proširi i udomaći poput brojnih drugih, pokušao sam u hrvatskom jeziku pronaći odgovarajuću zamjenu za taj engleski naziv. *Chip* u engleskome ima više značenja: iver, trijeska, krhotina, kriška, režanj, ali znači i: otesati, rezuckati, prokljuviti ljusku: *chipped potatoes* sjeckani krumpir, čips, dok riječ *chipmunk* označava prugastu sjevernoameričku vjevericu, kako su je nazvali naši zoolozi. Nažalost, u drugim jezicima nisam pronašao odgovarajuće nazive, osim u španjolskome, koji za tu bolest navodi izraz *papa manchada*, što bi u prijevodu bilo mrljavost krumpira ili, još bolje, mrljavost krumpirova gomolja, ali spominje se i izraz *la papa rayada* – trakasti ili prugasti krumpir. Termin *mrljavost* već je uvriježen za bolesti jabuka: mrljavost lista i krastavost ploda jabuke (Cvjetković, 2010. 56. i brojni drugi autori). Stoga predlažem da tu bolest nazovemo mrljavost gomolja krumpira ili, možda još bolje, prugavost krumpirova gomolja. Za prugavost također nalazimo više potvrda: prugavost ječma, prugavi mozaik ječma (u: Kovačević, Kišpatić, Panjan, Maceljski, 1968. *Bolesti i štetnici ratarskog bilja*, 109. i 112., kao i u brojnih drugih autora). O svom prijedlogu obavijestio sam kolegu Šubića, ali i prof. Cvjetkovića, koji su se složili da umjesto *zebra chip* svakako trebamo pronaći hrvatski termin i da su oba predložena naziva bolesti dobra, no ja bih prednost dao **prugavosti krumpirova gomolja**.



Liberibacter solanacearum (LIBEPS) - <https://gd.eppo.int>

Izgled krumpirova gomolja napadnutog bakterijom *Liberibacter solanacearum*

Petar MESIĆ, dipl. ing.
Povjerenstvo za jezik